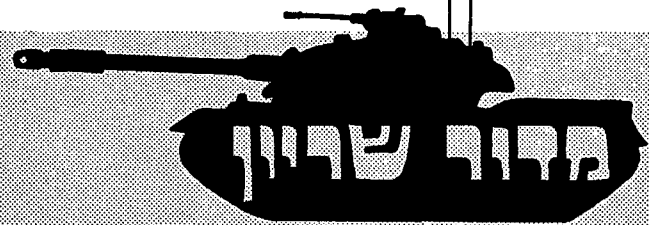

טורים משוריינים גרמניים העמיקו לחדור לתוך ברית-
המועצות כבר בשבועות הראשונים של מלחמת ברה"מ—
גרמניה, בימי מלחמת-העולם השנייה. הגרמנים שאפו להגיע
מהר ככל האפשר אל לבה של ברה"מ — מוסקבה הבירה.
קרבות טנקים עזים התחוללו בכל החזיתות, ובמיוחד באזור
אוראל ומצנסק. במשך שמונה ימים נאבקה חטיבת-הטנקים
4 בפיקודו של קול' קטוקוב (כיום מרשל גייסות-השריון)
עם אחת מדיביזיות-השריון הגרמניות של גודריאן. מ-4 עד
10 באוקטובר 1941 הצליחה החטיבה להשמיד 133 טנקים
גרמניים. הצלחתה של חטיבה 4 נבעה מהפעלה נכונה של
טנקים במארבים.

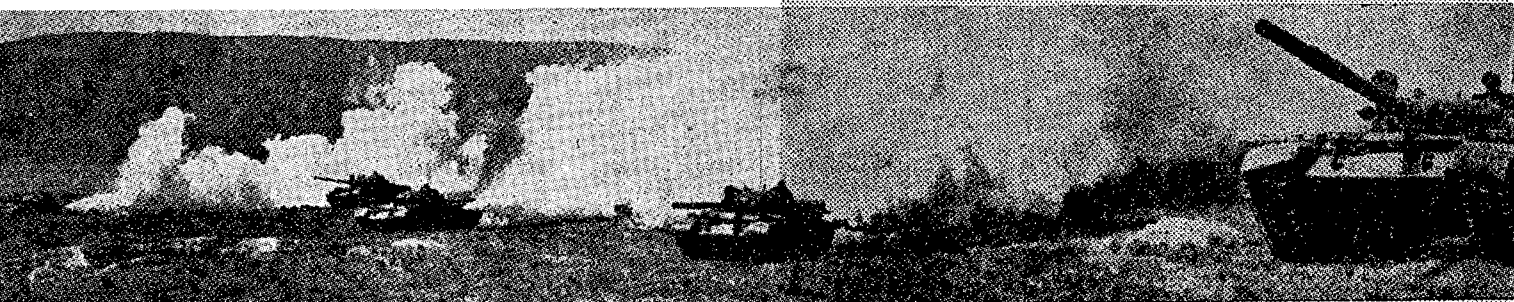
כראיה לאמור לעיל, יתואר להלן אחד ממארבי-הטנקים
של החטיבה באותם ימים:

ב-9 באוקטובר עם בוקר עברו כ-100 טנקים וחטיבה ממונעת
גרמנית להתקפה בגזרה אילקובו — שאינו, במטרה לעקוף
את החטיבה ולפרוץ לעבר מצנסק. שלושים טנקים גרמניים
הגיעו לאיזור שאינו, שבו היתה ערוכה פלוגת-טנקים בפיקודו
של לויט' ק' סמוכין. מפקד הפלוגה הציב חלק מן הטנקים
שלו במארב, ואילו את שאר הטנקים החזיק בעתודה. במשך
שעה ומחצית השעה התנהל דו-קרב; וכאשר הגרמנים הצליחו
להתקדם, למרות אבדותיהם הניכרות — הפעיל לויט' סמוכין
את עתודת-הטנקים שלו. המתח נמשך, ומפקדו של סמוכין
הושיט לו סיוע: הוא כיוון לאיזור הקרב שלושה טנקים
נוספים, אשר הגיעו במפתיע אל אגפו של האויב ופתחו באש
אגפית אל הטנקים הגרמניים. האויב הופתע ונאלץ לסגת,
מותיר אחריו בשדה-הקרב 18 טנקים שרופים.

מארבי-הטנקים הרוסיים הוצבו בדרכי-הגישה המשוערות
של טנקי האויב. עמדות האש לטנקים נערכו בחורשות קט-
נות ובשיחים, שהיוו מסתור לטנקים; לעתים מוקמו הטנ-
קים מאחרי מבנים וערמות-תבן, במדרונותיהן האחוריים של
גבעות וכיוצא באלה. לכל עמדה, להוציא העמדה העיקרית,

מארב טנקים

הוכנו עמדות חליפין אחדות, וכן נקבעו צירים לתמרון אליהן,
מוסתרים בפני תצפית האויב, דבר שהגביר את היעילות של
פעילות השריונאים. להלן דוגמה לפעולה בדרך זו:

בקרב עלייד כבר פרוץ כיתרו הגרמנים גדוד חי"ר ממונע
רוסי. צוות-קרב בפיקודו של לויט' לבריינקו, שכלל ארבעה טנקים
"T-34", לא יכול היה לסייע לרגלים המכותרים מעמדותיו
העיקריות. משום כך החליטו השריונאים להחליף את עמדותיהם,
והעתיקו אל הגבעה הסמוכה, ממנה פתחו באש-תופת לעבר
טנקי האויב. לאחר שהנחיתו מכה מעמדה אחת, שוב הסתתרו
הטנקים מאחורי הרכס, החליפו שנית את עמדות-האש שלהם —
ופגעו מחדש בגרמנים. בסך-הכל הצליחו השריונאים לפגוע
ב-15 טנקי-אויב, בעוד שלהם עצמם לא נגרמו כל אבדות.

לפי הדוקטרינה הסובייטית

קול' ו' ויניקוב

בתוך תבניות הקרב של יחידות רובאים נבחרו מקומות למארבי-טנקים, כך שאלה האחרונים יוכלו לסייע באשם לאנשי חיל הרגלים, ולשתף פעולה עם כלים נ"ט שברשות המוצבים או המתחמים. המארבים, שכללו במרבית המקרים שניים-שלושה טנקים כל אחד, היו מתמקמים במרחק לא רב זה מזה, כדי שלא לשבש את קשר העין וסיוע האש ההדדי ביניהם. כאשר עמד לרשותם זמן מספיק, הפרו צוותי הטנקים עמדות-אש לכלי-רכבם, והכינו יציאות נוחות מהן; עמדות-האש הוסוו היטב, ועל-מנת למנוע את גילויין, נאסר על הצוותים, פרט לצוותי-טנקים אשר חיפו על אגפי המתחם, לירות אל חוליות-סיוע של האויב, שלהשמדתן היו מוקצים אמצעי-אש מיוחדים. מפקד המארב חייב היה לתכנן בראש-וראשונה את מערכת-האש למארב, ולאחר שלמד היטב את דרכי-הגישה אל העמדות, קבע את נקודות-המוצא ואת הטווחים אליהן, את השיטות להשמדתן הסדירה בהתאם למיקומן של המטרות השונות, מספרן וחשיבותן. כאשר התקרבה שדרת טנקי האויב, היה אחד מן הטנקים שבמארב פוגע, בפגזים חודרי-שריון, ברכב המשוריין שנע בראשה; טנק שני קולע היה בכלי-הרכב האחרון בשדרה, ובכך נמנע מן האויב חופש-התמרון. לאחר מכן היו הטנקים מעתיקים את אשם אל טנקי-האויב השכנים, שאותם יכלו להשמיד ללא שינוי הכוונון. בשעת התקרבותה של שדרה מעורבת, פגעו הטנקים האורבים, בסדר הנזכר לעיל, בראש-וראשונה בטנקים ובתור תחים המתנייעים; הרגלים, מיכליות-הדלק והמשאיות מוש-מדים היו בפגזי-רסס ובאש-מקלעים. במצבים נוחים קיבלו השריונאים את פני האויב מחוץ לעמדות-האש שלהם, משמיי-דים אותו באש, ודורסים אותו בזחלים.

דבר זה עשה לויס' לברינינקו באיזור סרדוהובו. לאחר שקידם את שדרת-האויב המתקרבת באש מן המארב, ולאחר שהשמיד שני טנקי-אויב, תקף את הרגלים שבמשאיות ודרס

גרמניים התקדמו בבטחה לעבר המפקדה. צוות הטנק, בפיקודו של מולצ'ינוב, נמנע מלפתוח באש. הוא איפשר לאויב להתקרב — ורק כאשר הגיעו הטנקים לקצה הכפר, נשמע רעם אדיר. הטנק הראשון נעצר ותותחו נתקע באדמה. טנק גרמני שני נדלק בשני פגזים חודרי-שריון, ורק משנפגע טנק שלישי פתחו הגרמנים באש על הכפר — אך לאחר שנגרמו להם אבדות נוספות נסוגו במהירות, בלי לגלות את מקור-האש שקלע בהם בדיוקנות רבה כל-כך.

באותם ימים זכה אופן-פעולה זה של הטנקים לשימוש נרחב בצבא ברה"מ. נביא דוגמה מאלפת נוספת:

גנרל דוגטור, מפקד-קורפוס מפורסם במלחמת-העולם השנייה, קיבל חמישה טנקים בצירוף ההנחיה הברורה, שלא להשתמש בהם למטרות תקיפה — כי אם אך ורק למארבים. באותם ימים היה תכסיס זה מובן לחלוטין: נוכח המחסור בטנקים בצבא ברה"מ — היה הכרח לחסוך בהם. אך צמצום מספר הטנקים לא הפחית את ערכם; להיפך, הם הוכחו כיעילים ביותר במצבים רבים.

גם כיום, בתקופת המהפכה באמנות המלחמה, לא איבדו מארבי הטנקים בקרב-ההגנה מערכם כלל-ועיקר. אף כי בשעת תרגילים נעשה שימוש בתכסיס זה לעתים רחוקות בלבד, עקב חוסר נוחות מספיקים להצבת מארבים בהגנה. אכן, חזית ההגנה התרחבה כיום באורח בולט, אולם דווקא משום כך יש הכרח במארבים, ובמיוחד לחסימת הצירים האפשריים להתקדמותם של טנקי האויב, לחיפוי על אגפיהם של מתחמים הגנתיים, וכן בעומק המערך — בכיוונים הנתונים לסכנה של פריצת כלי-רכב משוריינים של האויב. שימוש נכון במארבי-טנקים עשוי להשפיע באורח חיובי על כל מהלך קרב-ההגנה. קצינים מנוסים אינם שוכחים זאת, ומקצינים — ככלל — כמות מסוימת של טנקים לצורכי מארבים. אגב אורחא יש להוסיף, כי הגדלת טווח הירי וכושרי-חדירתם של פגזי הטנקים, מגבירה את אפשרויותיהן של יחידות בפעלן במארבים.

להלן נביא דוגמה לדרך בה תוכננו פעולותיה של פלוגת-טנקים במארב (ראה מרשם):

בהביאה בחשבון את האפשרות של פריצת טנקי ה"אויב" דרך קו המוצבים הקדמיים אל עומק ההגנה באותן הגזרות, החליטה המפקדה הממונה להציב במארב פלוגת טנקים (7 כלירכב) בפיקודו של קפיטן ב' גרישין. על מפקד הפלוגה הוטלה המשימה דלהלן: לארגן, עד שעה 1800 ביום 3 ביוני, מארב באיזור גבעה "ארוכה", חורשה "מחטנית" וגבעה "מערבית", ואם יבקיע ה"אויב" את הקו הקדמי — למנוע ממנו את האפשרות להתקדם בכיוון ניקונוב כרולוב. בשעה 1000 הטיל מפקד פלוגת הטנקים על סגנו לרכז את יחידות-המשנה עד שעה 1300 בחורשה הנמצאת דרומית לכרולוב, ואילו הוא עצמו יצא עם מפקדי המחלקות ומפקדי הטנקים

תותח נ"ט, שהתכוון לירי בכיוון ישיר לעבר הטנקים של לברינינקו. שדרת-האויב הושמדה כליל.

הטנקים המוצבים במארב היו פותחים באש מטווחים קצרים, ברצותם לפגוע במטרות כבר בירי הראשון. ההפתעה שבתקיפה והדיוק הרב בירי, הדהימו את האויב לחלוטין — תכופות אילצוהו לדחות את התקפתו ולהפסיקה, למרות עדיפותו הרבה בכוחות.

במחצית השניה של חודש נובמבר 1941, לאחר שהבקיעו הגרמנים את מערך-ההגנה העיקרי של הרוסים, המשיכו להתקדם לעבר הישוב יאז'ביצה, בו נמצאה מפקדת קורפוס-הפרשים. בפאתו הצפונית של הישוב מצויה היתה עמדת-אש לטנק, מוסוית היטב, והאויב לא הבחין בה. 16 טנקים

להיערך בעמדות מחלקת-הטנקים. מפקד-הפלוגה קבע למחלקה זו עמדות-משנה באיזור המשק, מזרחית לכרולבו. כדי לחסוך בזמן, קבע קפ' גרישין את עמדות-המשנה לשאר המחלקות בשעת הסיור. משום כך נעה קבוצת-הסיור בציר: כרולבו, שביל ביער "לבנה", גבעה "מערבית". כאן נקבעו העמדות העיקריות למחלקות, כלהלן: למחלקה 2 — בגבעה 183.0; למחלקה 3 — בגבעה 179.7. כדי להשיג יעילות בפקוד ובשליטה, קבע קפ' גרישין את עמדות-הטנק שלו בין מחלקות 2 ו-3. בסיום קבוצת-הסיור הטיל מפקד הפלוגה את המשימות על פקודיו, בזו הלשון:

מחלקת-טנקים 1 — תיערך במארב בגבול נות הצפון-מערביים של הגבעה "ארוכה", גבול גזרת האש מימין — הגבעה "ארוכה", נקודת-מוצא מס' 3; משמאל — עיקול הכביש במדרונות הצפוניים של גבעה 183.0; קראש משנה (מימין): גבעה "ארוכה" — מחסן; המחלקה תנחית ריכוז-אש באיזור 150 מ' מערבית לחורשה "עגולה"; עמדות-משנה לטנקים — "המשק". מחלקת-טנקים 3 — תיערך במארב בגבעה 179.7; גבול גזרת-האש מימין — המדרונות הדרומיים של הגבעה, פאתה הדרומית של החורשה "עגולה"; משמאל — המדרונות הצפוניים של הגבעה, נקודת-המוצא מס' 5; קראש משנה (מימין) — המדרונות הצפון-מערביים של גבעה "ארוכה"; המחלקה תנחית ריכוז-אש באיזור נקודת-המוצא מס' 1. עמדות-משנה לטנקים — השיח המצוי 600 מ' צפונית-מערבית לכרולבו.

מחלקת-טנקים 2 — תיערך במארב בגבעה 183.0; גבול גזרת-האש מימין — המדרונות הדרומיים של הגבעה, הקצה הצפוני של החורשה "עגולה"; משמאל — המדרונות הצפוניים של הגבעה, שיח המצוי צפון-מערבית לשוב ניי קונובו; קראש-משנה (משמאל) — שטלובו. המחלקה תנחית ריכוז-אש באיזור המצוי 100 מ' צפונית לנקודת-המוצא מס' 2. עמדות-משנה — קצה החורשה הנמצאת 700 מ' מערבית לגבעה 179.7. כוננות מערכת-האש — החל בשעה 1500; גמר העבודות ההנדסיות — עד שעה 2000.

לאחר מכן ניגש קפיטן גרישין להסדרת שיתוף-הפעולה בין המחלקות, ואלה הן חיותיו:

מכיוון ניקונובו — כרולבו יש לצפות לכווץ-טנקים של האויב שגודלו לא יפחת מגודל האויב עלול לנוע דרך החורשה "מחטנית" בתבנית שדרה או בתבנית טרום-קרבית, כשבקו הקדמי נעות שתי פלוגות-טנקים, ואחריהן בעתודה פלוגת-טנקים שלישית. הבה נתת את סדר-הפעולות בשתי האפשרויות הנזכרות: נניח, כי בסביבות נקודת-המוצא מס' 3 הופיעו שני טנקי-אויב, ומן החורשה נע בעקבותיהם טנק נוסף.

"כיצד תפעל, סמל-ראשון גובנובו?" — פנה מפקד הפלוגה אל אחד ממפקדי ה-טנקים במחלקה 2.

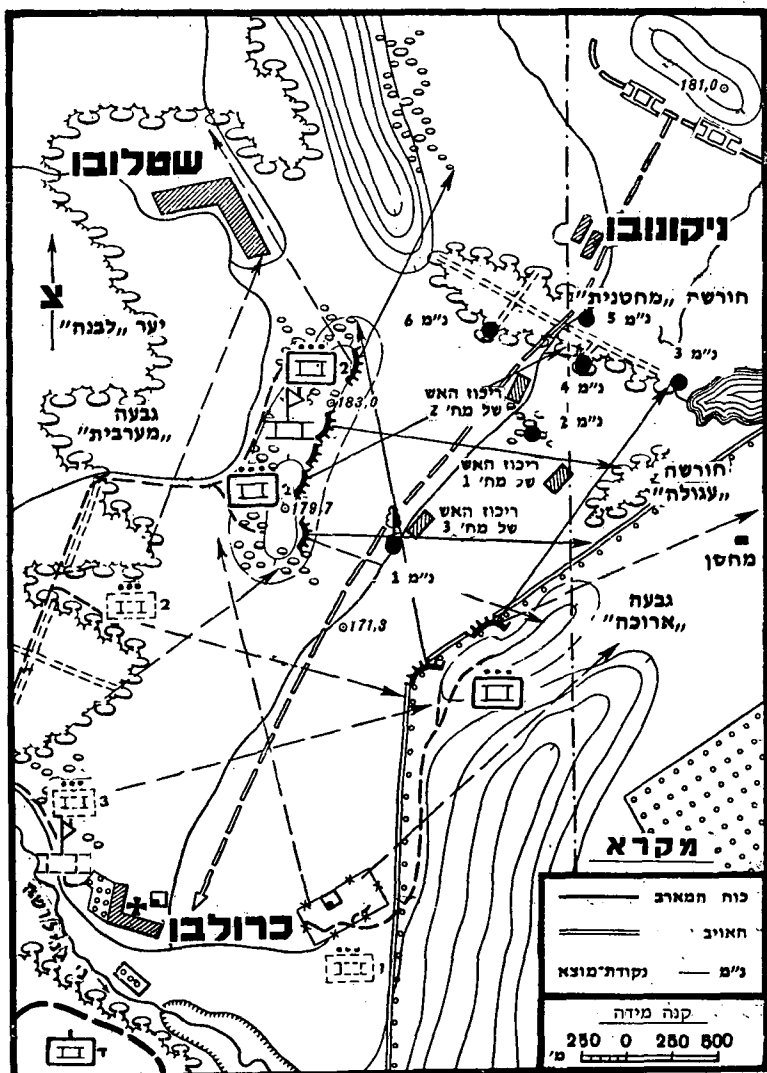
"המרחק מן הטנק שלי אל האויב אינו עולה על 800 מטרים" — ענה הסמל הראשון. "בטווח זה, בפעולת-ההגנה, פותח כל טנק באש באורח עצמאי את הכוונת..."

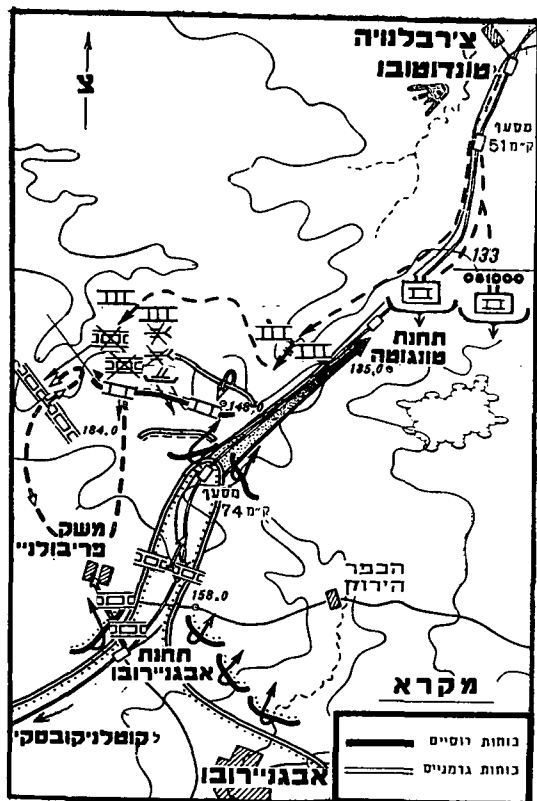
לקבוצת-סיור בשטח. במבט ראשון נדמה היה, כי נוח למקם את עמדות הטנקים בחורשה "מחטנית". אך מכיוון שהגוון הירוק של החורשה בלט מאוד על רקע הסביבה הסמוכה, דבר שעלול היה למשוך את תשומת-לבו של ה"אויב", דחה קפ' גרישין אפשרות זו, וקבע את העמדות העיקריות לטנקים בגבעות "ארוכה" ו"מערבית", ואת עמדות-החליפין — לאורך פרטינוף: "המשק" — קצהו הדרומי של הישוב כרולבו — קצהו הדרומי של יער "לבנה".

עמדות המחלקות חיפו בבטחה על הכיוונים הנתונים לסכנת פריצתם של טנקי ה"אויב", ויצרו "שק-אש", בו ניתן היה לנהל בתכליתיות רבה אש אגפית ואש צולבת. מן הגבעה "ארוכה" היו האגף הימני של הפלוגה וקטע-השטח תשופים לתצפית לעומק של 3 קילומטרים; גם בגבעה 183.0 ניתן היה לצפות ולגלות את טנקי ה"אויב" באותו טווח, ממזרח ומצפון. עם יציאתם של טנקי ה"אויב" מן החורשה "מחטנית" — יתגלו מייד בשטח-ההשמדה של טנקי-המארב. מלבד זאת, היתה לטנקים אפשרות להחליף במהירות את עמדותיהם העיקריות ולעבור לעמדות-משנה, וכן — במקרה הצורך — להתמקם בכל קטע הנתון בסכנה בגזרת ההגנה. כדי להסתיר את העמדות מפני תצפית האויב ובפני אש בכיוון-ישרו שלו, הוחלט למקמן מאחורי רכסי הגבעות.

בתחילה עברה קבוצת-הסיור בגבעה "ארוכה", בה עמדה

מקשם ההיערכות למארב

אוגוסט 1942. מזה שבועיים ימים ניהלה חטיבת הטנקים ה-133 (הסובייטית) קרבות עזים במבואות סטלינגרד. סיר-אוויר סובייטי גילה תנועת שדרות חיל-רגלים ממונע וטנקים גרמניים לאורך קו פסי-הרכבת קוטליקוב-סטלינגרד. על החטיבה הוטלה משימה קשה: למנוע — בתי-אום עם עוצבות אחרות — את התקדמותם של הגרמנים, ולחפות על יחידות סובייטיות הנערכות להגנה צפונית לשוב אבגנירוב.

על פלוגת טנקים כבדים, בפיקודו של קפיטן פבלוב, הוטלה המשימה לצאת בדחיפות אל איזור אבגנירוב, ובפעלה כחיפוי נייד, למנוע — בצוותא עם יחידות-חיפוי אחרות — את תנועתן של שדרות גרמניות אל סטלינגרד. בשל חומרת המצב היה על הפלוגה לצאת לדרך תוך 30–40 דקות (!), ונכנע במסלול תחנת-הרכבת סונדוטוב — תחנת טינגוטה — תחנת אבגנירוב.

שבעה טנקים כבדים ועוד מחלקת תת-מקלענים יצאו לדרך ביום 20 באוגוסט, בשעה 19:40. בתחנת טינגוטה, קיבל מפקד הפלוגה הודעה, כי שדרות-טנקים וכן כוח חי"ר של הגרמנים הגיעו לשוב אבגנירוב. בקבלו נתונים אלה, החליט קפ' פבלוב לשנות את תכניתו, ובמקום לפגוש את האויב בשדה פתוח — לפגשו במארב.

מדומי-ערב ירדו. לקח העבר לימד את מפקד הפלוגה, כי בדרך כלל אין הגרמנים נכנסים לפעולה בשעות הלילה. דבר זה לא זו בלבד שיאפשר לו לבחור עמדות נוחות לטנקים — אלא אף לערכן ולהסוותן היטב.

שלושה טנקים כבדים הוסתרו בתוך סוללת פסי-הרכבת, והוסוו באמצעות אדנים; שאר הטנקים מוקמו בתוך מבניה של תחנת-הרכבת. עוד בטרם האיר השחר, היה הכל ערוך ומוכן לקרב.

ביום 21 בחודש, בשעה 1000, נראה ענן-אבק עולה מכיוון מסעף פסי-הרכבת בקילומטר ה-74, ועד-מהרה הופיעה שדרת האויב; כאשר קרבה זו לטווח של 1,500–1,800 מ', נראו היטב שישה טנקים גרמניים מתקדמים בראש השיירה. למרות שלא ניתן לראות את כל אורכה של השדרה, הבחין

טעותו של הסמל הראשון היתה בולטת לעין; הוא שגה, משום שפעולת צוות-הטנק בהגנה אינן זהות לאלה שבמארב. בהדגישו עתה עובדה זו, הורה מפקד הפלוגה להמנע מפתיחה באש בטרם הגיעו טנקי האויב אל איזור נקודת-המוצא מס' 1, ולאפשר לחוליית-הסיור של ה"אויב" לעבור באין מפריע (מובן שיש לדווח על אודותיה למפקד הממונה). כאן גם קבע מפקד הפלוגה את האות לפתיחת האש למחלקות-הטנקים 2 ו-3 (ברדיו — "100", ואילו מטנק המפקד — זיקוק ירוק).

"יותר מעשרים טנקים מתקדמים בשדרה אל נקודה 171.3; ראש-השדרה הגיע לנקודת המוצא מס' 1. לא ייתני מן הטנק שלי, וכן לא ניתן אות באקרה-זיקוקין; ברשת-הרדיו נשמעות הפרעות חזקות" — סיבך מפקד הפלוגה את תיאור המצב, ודרש ממפקדי המחלקות להציג את פתרונותיהם. בשמעו אותם, סיכם מפקד הפלוגה את אופן-פעולתן של המחלקות; מחלקה 3 פותחת באש אל הטנק הנע בראש השדרה; מחלקה 2 — יורה אל הטנק הנע בזנב השדרה; ולאחר השמדתם של אלה, מעתיקות המחלקות את אשן אל מרכז השדרה. כך תיאם מפקד הפלוגה את כל המצבים האפשריים בהתאם לפרטי-הנוף וליעדים.

תפקיד מיוחד הוטל על מחלקה 1. יתכן כי ה"אויב" — לאחר שנגרמו לו אבדות קשות מאשן של המחלקות 2 ו-3 — ייסוג, ולאחר מכן ינסה לעקוף את המארב וינע בכיוון האגם — הגבעה "ארוכה". במקרה זה תפתח באש מחלקה 1; היא תיכנס לקרב גם כאשר יפרס האויב את יחידותיו, ויתקוף את הגבעה "מערב-בית" ממזרח, בחשפו את אגפו לאש מחלקת-טנקים 1. במלים אחרות, על מחלקה 1 הוטלה משימת מיגורו של האויב שפרץ לתוך שטח-ההשמדה, וכן משימת מתן

החיפוי למחלקות 2 ו-3, בשעת מעברן אל עמדות-המשנה שלהן.

בשעה שקבע את דרכי ניהול האש בשעות הלילה, הזכיר מפקד הפלוגה את הטווחים בהם ניתן לגלות מטרות על-פי אור הפנסים, גפרור ביער, רשף הירי, רעש המנועים וסימנים אחרים; כן הצביע על סדר השימוש במכשירי ראיית-לילה.

מלאכה דומה, לקראת הקרב העתידי, עשו מפקדי המחלקות בשבם ליחידותיהם. תכנון מערכת-האש נסתיים עם חיבור כרטיס-טווחים לכל צוות טנק, שבו סומנו: נקודות-המוצא והטווחים אליהן; כוונות המוצא ליריה בלילה; העמדות העיקריות ועמדות המשנה; קווי-האש העיקריים והמשניים; ומשימות-האש המרכזות של המחלקות.

צוותי הטנקים במחלקות טרחו ועמלו כדי להסוות היטב את מיקומם. הטנקים שנערכו להגנה בקר-ההגנה הראשון עברו בציר כרולוב, נקודת-גובה 171.3, שטלובו וצפונה משם; בציר זה השתמשה גם הפלוגה. כל השבוי-לים המובילים מן הציר אל אזורי המארב הוסוו וטושטשו, על-ידי גרירת ענפים גדולים מאחורי הטנקים; ענפים אלה טישטשו את העקבות ומחקום.

בין נקודות המוצא מס' 2, 4, 5, ו-6 נחרתו עקבות-זחלים, כדי לביים פריסת טנקים ויציאתם אל פאתה הצפונית של החורשה "מחטנית", שבה הותקנו שלוש עמדות-דמה לטנקים. עקבות דומים נחרתו גם לאורך הקצה הצפוני של החורשה המצויה דרומית לכרולוב, כדי להטעות את ה"אויב" ולגרסו לו לחשוב, כי טנקים התפרסו על הגדה הדרומית של נהר גנילושה. מפקד הפלוגה הורה למפקדי המחלקות, כי בשעת הצורך לא יעבירו את הטנקים מעמדותיהם העיקריות לעמדות-המשנה בשטח — כי אם בדרכי-עפר ובשבילים הקיימים:

קפיטן פבלוב בטנקים גם באמצעותה של השדרה ובזנבה. הוא ידע, כי תבנית-שדרה זו הנהיגה הגרמנים רק לאחרונה.

בא הרגע להתנגשות הפלוגה שבמארב עם כוחות עדיפים של האויב. מפקד הפלוגה חשש מדבר אחד בלבד: פן יאבד אחד מאנשי צוותי-הטנקים את קור-רוחו, ויפתח באש בטרם עת. רגעיו הציפה המתוחה נדמו כנצח.

התשוקה לפתוח באש על האויב הקרב היתה רבה — אך הרצון, ההחלטיות והדביקות המחושבת במטרה גברו על פיתוי זה. השריונאים חיכו בסבלנות מקסימלית להוראת מפקדם. ראש שדרת-האויב עבר את שלושת הטנקים הסובייטיים שהתמקמו במארב בתוך סוללת פסי-הרכבת והתקרב לבנייני התחנה.

תותח הטנק של המפקד כוון למיכלית-דלק ענקית שנעה באמצע שדרת הכוח הגרמני. „הגיע המועד” — החליט קפיטן פבלוב; נפץ הירי הפר את הדממה, ובעקבותיו נשמעה התפוצצות אדירה — מיכלית-הדלק עלתה בלהבות. עמוד ענק של אש ועשן התרומם במקום בו נעה לפני כן המיכלית.

מטר האש ירד גם על הטנקים שנעו בראש השדרה. ארבעה מהם נאפפו אש — ולא נראו עוד. שניים אחרים סבו לאחוריהם בנסותם להסתלק ולסגת — אך פגזי הרוסים הישיגים. לא היה טעם להישאר עוד במארב. קפיטן פבלוב פקד לעזוב את המחסות ולסיים את הבסתם של הגרמנים. משני כיוונים — מסוללת פסי-הרכבת ומבנייני תחנת-הרכבת — הסתערו שבעת הטנקים הרוסיים על הגרמנים. עוד תשע משאיות ושלוש מיכליות-דלק הפכו אודים עשנים. הכוח הגרמני, שמנה כפלוגה, הושמד. הצלחת הרוסים היתה מלאה.

פלוגת-טנקים שלישית. שתי האחרונות נעו בשטח המקביל לדרך-העפר, כ-300 מטרים ממזרח לה. דבר זה הכביד במקצת על תנאי הירי של מחלקת-הטנקים: הטווח אל השדרה הגיע עד 1,300 מטרים. מסיבה זו, ולאחר שיקול מהיר, פקד קפיטן גרישין על מחלקת-טנקים 3 לפתוח באש תחילה על ראש השדרה הראשונה; על תותחן הטנק שלו פקד לירות על זנבה של שדרה זו, ואילו למחלקת-הטנקים 2 הורה לפתוח באש בהתקרב השדרה השנייה של האויב אל נקודת-המוצא מס' 2.

כאשר גילו שתי שדרות-האויב כי שריות הן בתחום אש-ההשמדה של הפלוגה, החלו שתיהן מתפרסות כש-חזיתן לעבר הגבעה „מערבית”.

פלוגת-טנקים של „האויב”, שנתקעה ורותקה על-ידי אש המארב בשעת תנועתה, ניסתה לעבור דרך השביל הראשון בחורשה „מחטנית” ולהתקדם בכיוון הגבעה „ארוכה”; אך גם כאן התגלתה בשטח-ההשמדה של מחלקת-הטנקים 1. ההפתעה שבתקיפה, והאבדות הרבות מאש-צולבת מדוייקת, שנגרמו ל„האויב” — עוררו בהלה בשורותיו. הוא לא הצליח לפרוץ לתוך מערך-ההגנה, ונאלץ לסגת, כדי להציל את כלי-הרכב המשוריינים שנשארו תקינים.

הודות לתכנון הנכון ולגילוי יוזמה תוך-כדי הקרב — הביס המגן את „האויב” העדיף. המשימה שהוטלה על המארב בוצעה במלואה.

הודות לצביעת הטנקים והסוואת העמדות בהתאם לרקע השטח, קשה היה לגלותם — לא רק בתצפית-קרקע, כי אם גם בתצפית מן האויר. ולמרות שחיל-האוייר של ה„אויב” גילה פעילות רבה לא נגרמו לפלוגה הפרוסה במארב אבדות כלשהן.

בשעה 1830 דיווח מפקד הפלוגה למפקדה הממונה על הכרזת כוננות-קרב בפלוגתו.

עם שחר היום הבא עבר ה„אויב” להתקפה, לאחר הכנה ארטילרית חזקה. כשעה לאחר מכן הופיעו באיזור נקודת-המוצא מס' 2 שני טנקי „האויב”. בפלוגה הוגברו התצפיות, וצוותי הטנקים התכוננו לקרב — אך טרם פתחו באש.

חוליית הסיוור של האויב — שני הטנקים שנזכרו לעיל — עברה, באין מפריע, בכיוון כרולבו.

לאחר זמנ-מה הודיע המפקד הממונה, כי לנקודת-גובה 181.0 מתקרבות שלוש שדרות-טנקים באורך 600—700 מ' כלי-אחת. המתח גבר והלך.

גדוד טנקי-האויב התקדם בתבנית טרוס-קרבית, והגיע לגבעה 181.0, כששתי פלוגות נעות בשדרות בקו הראשון, ואילו הפלוגה השלישית נעה מאחוריהן, במרחק כ-700 מטרים. פלוגת-הטנקים השמאלית, שניסתה לעקוף את החורשה „אפלה” מצפון לאורך הנחל, נתקעה במחסום, וטנקי-האויב אחדים נעצרו. פלוגת-הטנקים הימנית נעה בעקבות חוליית-הסיוור, בשביל העובר דרך החורשה „מחטנית”, ומאחוריה התקדמה — בטווח קצר —